

breide Selskabet, at det ikke havde et uopfigeligt Laan, men dog byggede Banen. — Jeg vil derefter tillade mig et Par Ord om selve Lovforslaget. Jeg kan ikke lade være at sige, at det har forundret mig, ja, i højeste Grad smertet mig at se, at Ministeriet er fremkommet med Lovforslaget med en saadan § 1, som her er foreslaaet. Vi havde ventet, og vi havde god Grund til at vente, at naar Regjeringen vilde forelægge et Forslag om Kjøbet af de private Baner, vilde den have foreslaaet, at Aktionærerne blive behandlede paa en noget bedre Maade, end her sker. Jeg siger, vi havde god Grund til at vente det; thi se vi hen til Overenskomsten, som er kommen i Stand angaaende det tidnævnte Laan, saa staar der udtrykkelig, at vi mindst skulle have vor Gjæld dækket. Mine Herrer! Dersom dette Ord „mindst“ ikke havde staaet, er jeg overbevist om, at Aktionærerne ikke havde givet deres Tillidelse til, at Banen maatte blive bygget paa den Maade, og jeg er overbevist om, at Aktionærerne vare gaaet ind paa en Fallit, hvorved de mistede deres Penge, thi værre kunde det ikke gaa. Jeg siger, vi havde Grund til at vente det af den ærede Ministers egne Udtalelser ifjor i Landsthinget; thi da udtalte den ærede Minister sig saa klart, at han ikke kunde misforstaaes. Han sagde udtrykkelig, at han vilde ønske, at han ved Kjøbet af de private Baner kunde give Aktionærerne en rimelig Afsløsningssum; han vilde ikke se hen til, at det var daarlige Tider, daarlige Konjunkturer, daarlige Pengeforhold; han vilde ikke optræde som privat Kjøber og tage for det bedst mulige Kjøb. Men hvad gjør han her? Han tager det for det bedst mulige Kjøb, han kan faae. Endnu vil jeg tilføje, at vi nærede et Haab, hvorfor vi gik ind paa disse Betingelser for Laanet, og det var, at, selv om Regjeringen ikke vilde, hvad vi haabede, at den vilde, nemlig opfylde den ærede Indenrigsministers Udtalelse ifjor, saa vilde dette Thing ikke være med til en saadan Handlemaade; da vilde dette Thing, hvis det overhovedet vilde indlade sig paa Sagen, hvad jeg betvivlede og endnu betvivler, sige: Disse Folk have bragt et stort Offer; det er saa stort, at Egnen ikke kan bære det, vi maa hjælpe til og give dem Noget for deres Aktier.“ Den Tillid havde jeg til Folkethinget, og den har jeg endnu. Jeg tror ikke paa, at dette Lovforslag eller noget lignende vil komme ud af Folkethinget, uden at der er taget tilbørligt Hensyn til Aktionærerne. Det var et

Uheld for os — kunne vi godt sige — at de flette Læder indtraadte strax, da vi havde faaet Banen aabnet og sat i Gang. Det var et stort Uheld, som ogsaa har ramt os saa haardt, at vi nu have været voldgivne Regjeringens Dispositioner med os. Men fordi disse uheldige Tider kom, haaber jeg, at Thinget her ikke vil lade os lide altfor haardt derunder. De Preferenceaktier, som Bestyrelsen havde Lov til at realisere, bleve med de flette Læder til Intet. Vor Gjæld forsaldt til Betaling, og derfor var det, vi maatte henvende os til Regjeringen om Understøttelse. Jeg haaber imidlertid, at Forslaget ikke skal blive til Lov i denne Skikkelse. Naar man nu ser hen til den anden Del af denne Lov, som handler om Aarhus—Nyom—Banen, vil jeg paa Forhaand sige de Herrer, at de ikke maa tro, at jeg er jaloux paa Aarhus—Nyom—Selskabet, fordi der tiltænkes det en bedre Afsløsningssum end os. Jeg lykønsker dem til denne Afsløsningssum, og jeg haaber, at den aldrig vil blive mindre; dog kan jeg ikke forstaa den Maade, hvorpaa Regjeringen er gaaet frem. Det ser virkelig ud for mig, som om Regjeringen har søgt paa alle mulige Maader at komme Randers—Grenaa—Selskabet til Livs. Svad Grunden er hertil, veed jeg ikke. Af Regjeringen anføres som Grund til, at den vil give Mere til den anden Bane end til den, hvorfor jeg nærmest interesseres mig, at den har købt Mere, synes det at være en Grund, mine Herrer? At en Bane har købt mere at anlægge, er det et Bevis for, at Banen er Mere værd? Ikke i mindste Maade! Det beror paa mange andre Forhold og Omstændigheder. Banen er derfor ikke mere værd, og det har ydermere vist sig i den Tid, hvori begge Baner have været drevne, at Indtægten pr. Banemil har været omtrent den samme; Forskjellen er saa ubetydelig, at den er for Intet at regne, det viser Opgjørelsen af Indtægterne for Randers—Grenaa—Banen saa vel som for Aarhus—Nyom—Banen. Indtægterne have ganske vist været smaa, men hvem kunde vente Andet af nye Baner i daarlige Tider? Dersom vi se hen til, hvad Indtægten har været i det sidste Halvaar, og jeg er i Stand til at oplyse, hvor stor den har været, vil det vise sig, at Indtægten er gaaet fremad. Og hvem er det saa, at dette Lab skal gaa ud over? Det skal gaa ud over en Befolkning, som af yderste Gode har anstrengt sig for at blive delagtig i de Goder, som den var ubeløftet fra, og som Regjeringen